

Петър Донеvски

Дива кръв

Тасо влезе в селото по обед. Денят беше мъглив, улиците – кални. Валя есенен дъжд, севернякът стихна и след седмица гъсти мъгли плъзнаха в подножието и криволите на река Скът.

Селото беше познато, но приятели не видя.

Повикал го беше председателят. Спря пред общината, разкопча късата полушубка и под ризата се провря обедния влажен хлад. Приведе се, превърза връзките на маратонките и зави към канцеларията на земеделската кооперация.

– Пристъпвай Атанасе!

Атанас му беше името, но приятелите, още от войниклъка му викаха Тасо.

– Цяла седмица те чакаме, бе човек – усмихваше се председателят.
– Знаеш ли за какво съм те викал?

– Знам, знам... Когато имаш зор, тогава ме търсиш. Да не ти се е киснало виното? – засмя се и Тасо.

– Виното... лесна е работата на виното... За друго е... Какво ще ти струва, какво ще ти даваме, ти ще кажеш, няма проблеми за отплатата... Само да ни отървеш от тая напаст.

Оня ден, на пазара, Тасо беше чул от търновчани за случая. Двадесет и осем глави от разплода преди десетина дни били изпотръшкани пред кошарите и карантите им се проточили по пътеката до долния край на тополите. Глутница беше прегазила и през Галишките кюмета. Не знаеха дали са чакали или вълци. Сума стока беше станала зян. За Тасо работата беше ясна – и други години по това време от дунавските върбалаци налитаха по тамошните кошари изгладнели вълци. Но да прескочат и в Попица – това досега не е бивало.

– Има ги бе, Атанасе. Има ги... От хълма се спускат, призори. С очите си овчарите видели как прескачат оградите и докато кучета и хора се съвземат... Оня ден глутницата прегази стадото на Джанголя... Какво ще ти даваме, казвай!

Атанас смукваше от цигарата, с пръст почукваше пепелта в цигарената кутия.

– Да видим... Да помислим как ще стане работата.

– Мисли, мисли и казвай. Хиляда глави са овцете във фермата, башка разплода при кочовете. Сума загуба ще понесат овчарите.

– Джепане... джепане, джепане – изпусна цигарения дим на кълбето Тасо. – С джепане да ме осигуриш – и поглади с opakото на китката провисналите си мустаци. – И некое момче от вашата дружинка, но поербап да бъде. Друго за сега няма да ми плащаш, докато не махнем

белята.

Разпразяха по пазара ловджиите, че Тасо освен усталък в авджилъка си имал и добро куче – едро, смочесто, вълкодав. Ходил беше за него нарочно по Тетевенско, по Рибарица, разменил го с някакъв познат за три кофи кукуруз. Казали му балканджии, че техните песове скитали по Вежен и в палето имало дива кръв. Било от вълчица. Когато пребили майката, палето се омотало в папратта и овчарите го хванали. Та той го беше взел още сукалче, хранил го с млеко. И го отчувал. Понеже беше женско и го открили под Вежен, нарекъл го Вежана. Вежана свикна с него и където иде Тасо, там беше и тя. Сутрин, през деня, вечер. Кучката израстваше едра и яка. Горският го предупреди, че това куче е опасно, да го върне откъдето го е взел – Тасо не обърна внимание. Не послуша и овчаря Панчо, който предложи да изпразни една гилза в главата, па ако му е жал, да се обади на ветеринарния – той знае нататък какъв е реда. Мислеше, че му завиждат. Кучето растеше с гладък косъм, яко и едро.

– Та-а-а-а – прекъсна тишината председателят. – В тебе е думата. Джипа ти давам – прави каквото щеш. Но скоро да прием блага ракия.

Шофьорът върна Тасо в града. Същият следобед нареди ловните такъми, кобура с надцевката. Ижето тури в колената, а Вежана сви гнездо на задната седалка до него.

Овчарите го чакаха. Разказаха му пак историята с вълчата напаст и тръгнаха да оглеждат сайте, хълмовете и реката. Показаха му посоката към Вълчковия дол – от там май идвала глутницата. Старите хора не случайно са наричали тази падина Вълчката.

Докато оглеждаха хълма, реката и тополците, а Тасо обясняваше на овчарите, че псетата им само дразнят зверовете, че работата с вълците си е мъжка работа и трябват яки нерви и точен отстрел, стадото в долния край на една от сайте се юрна и пред очите на всички през водопойните корита прекоси огромен вълк, след него втори, че и още един.

– Юбря-я-я, юбря-я-я – затичаха овчарите, кучетата се понесоха с лай, но глутницата избяга невредима в криволите на близкия лъг.

Тасо пусна Вежана. Тя обиколи сайте, спря се на два пъти до сеновала, но усетила острата миризма на вълците се понесе към ниското в тополите. После се чу ръмжене, боричкане. Овчарите се затичаха натам, но се върнаха, защото срещнаха кучката – мокра и кална. След няколко дни картината се повтори.

– Не ще да е лесна работата тук, хора – казваше на овчарите Тасо. – Мъжкари са в тая глутница. Мъжкари и за кучката май ще се сбият. Ще

се бият докато остане силният.

Няколко дни глутницата не се появи, но от съседните села се оплакаха за разкъсани овце, кози, даже и една турмакия. Настръхнали и на-кървавени, зверовете неочаквано се спускаха от хълмовете и нападаха селата около реката. Днес се явяваха тук, утре нападаха на друго място. За ден и нощ прекосяваха цялата околия, от нищо не се плашеха.

Тасо повика няколко ловци, направиха хайка. Към Горския пояс и Мекишака пребиха скитащо куче. А в горния край на селото и по Шаранполя хищниците се спускаха в долищата и си отвличаха по някоя овца, коза или шиле.

Две седмици Тасо прекара на кошарите. На пет страни подреждаше постове и поставяше на пусия сигурни хора. Очакваше всяка вечер да е последната битка с големия звяр. И всяка вечер забелязваше, че Вежана се губи до сред нощ, а после се връща потна, уморена и ляга по балите сено.

Така преминаха още няколко дни. Една сутрин Тасо рече на бригадира:

– Даваш ми шуба, ботуши, торбичка с хляб и сирене и ме чакате. Ако ми потрябват, ще пратя хабер.

Овчарите видяха в далечината как едрия му силует се скри в шубраците на Свинския шумак и Вълчкия дол. Уплахата, покрила лицата, не им позволи да мигнат цяла нощ. Но вълци нямаше. На втората и третата вечер пак не се появиха. Овцете се редяха на хранилките със силаж, хрупкаха зобта, пиеха вода от коритата и чановете звъняха спокойно.

Тасо не се върна три дена и три нощи. Овчарите щъкаха из сайте, хранеха и поеха стадата, поглеждаха към Вълчкия дол, шушукаха. И тъкмо бяха решили да ходят да го търсят, той се зададе. Бавно прекоси мокрия терен и спря пред къщата на овчарите. От главата му лъхаше пара.

– Вървете. Вземете превоз и вървете. По средата на дола, до изкорубения горун го оставих.

Приседна, събу гумените ботуши, дадох му храна, пи две три дълбоки глътки от дамаджаната, легна в стаята на бригадира и заспа.

След обяд бригадирът и трактористът докараха единака. Дълъг, смочест, по-едър от коч. Проснаха го на площадката до водопойното корито. Зъбите му дълги, бели, изкривени навън като шишове, очите присвити, ноздрите отворени широко.

Овчарите събудиха Тасо на другия ден, когато видяха Вежана в горния край на сеновала, мокра и уморена да лежи по корем върху

балите сено. Топлият завет на камарата сено и припекът премрежваха очите ѝ и тя се унасяше в дрямка. Тасо си плисна няколко шепи вода, пална цигара и пъхна две гилзи в цевите на Ижовката.

С първия изстрел удари кучката в задницата. Тя изквича и се повлече зад сламата, но сачмите от втория удар я улучиха в главата. Тя се просна до телената ограда на сеновала – дълга, едра като овца. Тасо поотърка с два пръста мустаците си и погледна овчарите:

– Тя примами хищника... Обиколих цялата Вълча падина и по средата на дола спрях до изкорубен горун. На десетина метра пред него, на малка полянка пред пясъчлив бряг видях следи. Покатерих се в клоните на горуна. Мъглата идваше по ниското. Сгуших се и чакам. Сигурен бях, че тук ще минат. И призори – ей ги идат – Вежана и вълкът. Леле мале... Затаих дъх. Виждал съм голям, голям, ама като тоя – теле на три месеца – не бях виждал скоро.

Тасо замълча, пое си дъх и показа как спрял дишането.

– Любовна игра играеха. Тия ноци животните, в дивата и радостна любовна игра, са почувствали омаята и истинското диво щастие на топлата си кръв. Когато Вежана гальовно го хапеше, а той я заскачаше, натиснах спуська. С първия изстрел го думнах. Мислех да натисна и втори път, домиля ми. И видях промяната в животното. От стремеж, по природен закон, за потомство, всичко се промени в стремеж за оцеляване. В тоя кратък миг кучешката душа усети смъртта, усети, че всяка секунда е дар от съдбата, всяка частица живот е последна и всеки момент светлината може да се смени с мрак. Какво нещо е животът!... Усетила мириса на барут и съсъка на сачмите, кучката се понесе обезумяла из шубраците, стигна до края на дола, прескочи Свинския шумак и се изгуби в Козарска могила.

Домиляло му на Тасо. Но на излизане от гората пресметнал, че някъде в средата на пролетта, сигурно пак в тая гора, във Вълчкия дол, Вълчана щеше да се окучи. В палетата, вече истински потомци на сивите вълци, потомствената потреба ще възроди дивите нрави на звяра, с които той живее и оцелява в природата. За това Тасо беше мислил дълго, беше се борил в себе си преди да проехтят двата изстрела.

КРАЙ

© Петър Донеvски

Форматиране: maskara, 2008

Издание: Околчица 2008. Литературно-художествен алманах.

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/9831>]